

8 Νοεμβρίου 2012

Ενθυμίσεις από τον Άγιο Νεκτάριο

[Αφιέρωματα / Άγιος Νεκτάριος](#)

Μια συζήτηση με την μοναχή Χρυσάφενια

Το 1984 στο μοναστήρι της Αγίας Τριάδος στην Αίγινα ο μακαριστός Μητροπολίτης Ύδρας, Σπετσών και Αιγίνης κυρός Ιερόθεος, μαζί με τον τότε Πρωτοσύγκελλό του (νυν Μητροπολίτη της αυτής επαρχίας κ. Εφραίμ) και τον Αρχιερατικό Επίτροπο της νήσου π. Δαμασκηνό Χόντο συναντούσαν την μακαριστή μοναχή Χρυσαφένια. Σκοπός της συνάντησης αυτής ήταν να καταθέσει η γερόντισσα μοναχή τις αναμνήσεις της από τον Άγιο Νεκτάριο, τον οποίο όχι απλώς γνώρισε από την παιδική ηλικία, αλλά είχε την ευλογία να ζήσει κοντά του, κατά μεγάλα χρονικά διαστήματα, στην Μονή του και να δεχθεί στοργή ιδιαίτερη από αυτόν. Η μαρτυρία της είναι σημαντική, γιατί αποκαλύπτει τον τρόπο που η αγιότητα καθρεφτίζεται σε μια παιδική ματιά, σε μια παιδική ψυχή.

Μακαρ. Μητρ. Ύδρας κ. Ιερόθεος: Με τη Γερόντισσα Μαγδαληνή, Χρυσαφένια, πόσα χρόνια γνωρίζεστε;

Μον. Χρυσαφένια: Από μικρό παιδάκι. Στο Μονα-στήρι πήγα πεντέμισι χρονών! Στην πρώτη τάξη. [...] Πήγαινα-κατέβαινα γιατί πήγαι-να σχολείο. Κάποτε αρρώστη-σα. Με πόνεσε το μάτι μου. Με πήγαν σ' όλους τους γιατρούς και θεραπεία δεν είχα. Αντί κα-λύτερα, έγινα χειρότερα.

Μακαρ. Μητρ. Ύδρας κ. Ιερόθεος: Τί είχε το μάτι σας; Ποιό ήταν;

Μον. Χρυσαφένια: Άσπρο ήταν, το δεξιό. Δεν έβλεπα απ' αυτό. Με παίρνει μία θεία μου και λέει: «Την πήγαμε στους γιατρούς. Έχουμε όμως και ανώτερους

«γιατρούς» στην Αίγινα! Θα την πάμε στο Σεβασμιώτατο να τη σταυρώσει με την Αγία Λόγχη».

Όταν λοιπόν ήρθαμε στην Αίγινα, της λέω «???? ???, ??? ?? ?????? ?? ????? ?? ?? ????????? ?? ?? ??? ??? ?????». ????? -???? ?????? ????? ?????- ?? ??? ??????? ? ??? ?????! ?? ?????. ?????????? ??? ?? ??????. ?????? ? ??? ?? ?????????? ?? ??????. ?????? ? ?????? ?? ?????????. ??? ?????-?? ????? ?????? ?????, ?? ?????? ?? ?????????.

???? ?? ???, ?? ????. ?? ????? ?? ?? ?????????, ?? ?? ?????????.

Θεία, της λέω, θα κατέβω.

Κατεβαίνω από το ζώο και κάνω τρεις μετάνοιες.

Παναγίτσα μου, έλεγα κοιτάζοντας στον Ουρανό, Χριστούλη μου κι εγώ εδώ να κατοικήσω! Να γίνω καλόγρια! Στο Μοναστήρι εδώ...

Κατεβαίνει κι η θεία μου κι έφαγα φάπες!

Δεν θα ξανακατέβεις από το ζώο μέχρι να φτάσουμε στο Μοναστήρι, μου λέει.

Όχι, θεία μου. Δεν θα ξανακατέβω.

Φτάσαμε στο Μοναστήρι. Στην Αγία Τριάδα. Ο Σεβασμιώτατος καθόταν πίσω, στη μουριά. Είχε μία πολυθρονίτσα κι ένα σκαμνάκι ψαθωτό στα ποδαράκιά του.

Να ο Παππούλης που θα σου κάνει το ματάκι σου καλά· μου λέει η θεία μου.

Πάω και τον χαϊδεύω στα ποδαράκιά του και του λέω:

Παππουλάκι μου σ' αγαπάω, μα πόσο σ' αγαπάω! Από τη γη ίσαμε τον ουρανό! Κι αν θα μου κάνεις το ματάκι μου καλά, θα σ' αγαπάω ακόμα περισσότερο!

Κάθησα στο σκαμνάκι που ήταν στα πόδια του και τον παρακαλούσα:

Έλα, Παππούλη, να μου κά-νεις το ματάκι μου καλά.

Σηκώθηκε ο Σεβασμιώτατος, ο Άγιος Νεκτάριος, και πήγαμε στην Εκκλησία. Παίρνει την Αγία Λόγχη και με σταυρώνει. Εγώ περίμενα και φάρμακο να μου δώσει! Λέει τότε ο Σεβασμιώτατος στη Γερόντισσα Χριστοδούλη:

Δώσε στη θεία της μερικά τριαντάφυλλα του επιταφίου να τα βράσει, να της πλύνει το ματάκι της.

Τα πήρε η θεία μου. Βγαίνοντας όμως από την πόρτα της Εκκλησίας, το μάτι μου ήταν εντελώς καλά! Είδα το φως μου! Καθάρισε το μάτι μου. Που να φύγω από τον παππού...

Παππουλάκι μου, δεν φεύγω ό,τι και να μου πείτε!

Άμε παιδί μου στο σχολείο, να μάθεις και γράμματα, να 'σαι και χρήσιμη στο Μοναστήρι.

Όχι, Παπούλη μου, δεν φεύγω! Θα κάτσω στο Μο-ναστήρι. Εδώ κοντά σου.

Πάω και κρύβομαι σε κάτι καναπέδες πού 'χουνε στο «Γεροντικό». Φαινότουσαν μόνο τα ποδαράκια μου. Οι καλόγριες λέγαν μεταξύ τους: «η ????? ??????? ???? ?? ???? ?? ????? ?? ?????». ? ????? ????????? ???? ?????:

«Δεν έχει φύγει. Θα την εύρω εγώ».

Έρχεται και με βρίσκει στο «Γεροντικό».

Έλα, παιδί μου, μου λέει, βγες έξω.

Βγήκα. Η θεία μου έκλαιγε:

Θα το μάθει ο πατέρας σου στην Αμερική και θα χάσετε και το ψωμί. Δεν θα 'χετε ψωμάκι να φάτε...

????? ?? '????? ??? ?????, ?? ????? ??? ?? ?????????, ??? ??????. ??? ??????? ????.

Άμε, παιδί μου, ??? ? ??????? ???? ?? ?????? ???? ?? ?????????? ????????, ?? ?????????? ??????? -??? ????????????? ???? ???????- ??? ?? ?? ??????? ?? ?? ???.

Θυμάμαι και το ζώο πώς το λέγανε. Είχαν ένα μικρό ζώο και το λέγανε «Λίζα». Το θυμάμαι γιατί ανέβαινα στα καπούλια και ακολουθούσα στα ψώνια τη Γερόντισσα Δαμιανή, τη Γερόντισσα Αθανασία, τη Γερόντισσα Χριστοφόρα. Στο σπίτι μας μένανε.

Μακαρ. Μητρ. Ύδρας κ. Ιερόθεος: Τότε για πρώτη φορά γνώρισες το Σεβασμιώτατο;

Μον. Χρυσ αφένια: Ναι. Πεντέμισι χρονών. Τότε που μου έκανε το μάτι μου καλά. Συνέχισα να πηγαίνω σχολείο. Ερχόντουσαν και με παίρναν η Γερόντισσα Δαμιανή, η Γερόντισσα Αθανασία...

Είχε να με δει κάποτε ο Σεβασμιώτατος καμιά βδομάδα. Με βλέπει στο όνειρό του. Όταν είχαν συμβούλιο με τις καλόγριες, τη Γερόντισσα Ξένη, τη Γερόντισσα Χριστοφόρα, τη Γερόντισσα Χαριτίνη -παλαιές καλόγριες- τις ρώτησε για μένα.

Είναι αρρωστη, Σεβασμιώτατε, και δεν σας το είπαμε.

Απόψε την είδα στ' όνειρό μου. Φόραγε μια χρυσή φορεσιά και της πέρασα κι ένα χρυσό σταυρό! Έπρεπε να μου το 'χατε πει...

Μόλις βγήκαν οι καλογριές έξω, έρχεται η Γερόντισσα Ακακία στο κελλί. Στο δικό της κελλί έμενα. Μου είχαν ένα ντιβανάκι κι έμενα. Δίπλα στο «σχολείο». Πήγα στο Σεβασμιώτατο.

Καλώς την οσία Χρυσαφένια! Καλώς το καλό μου παιδί!

Του φίλησα το χεράκι, τα ποδαράκιά του.

Παππουλάκι μου, Παππουλάκι μου, είχ' αρρωστήσει αλλά το μυαλό μου κι ο λογισμός μου ήταν εδώ!

Κάθησε, παιδί μου.

Παίρνει το ωμοφόριο και το πετραχήλι και με «διαβάζει».

Από σήμερα να μην ακούσω να σε φωνάζουνε Δημητρούλα! Όταν ακούς το 'νομα «Χρυσαφένια» θ' απαντάς! Να να το μάθουν οι καλογριές[...]

Μακαρ. Μητρ. Ύδρας κ. Ιερόθεος: Πήγαινες εν τω μεταξύ στο σχολείο;

Μον. Χρυσαφένια: Μάλιστα. Έβγαλα μέχρι και την Τετάρτη. Μου 'λεγαν να πάω και παραπέρα, αλλά εγώ δεν ήθελα, γιατί φοβόμουν να μη χάσω το Μοναστήρι! Δώδεκα χρονών ήμουνα όταν κοιμήθηκε ο Άγιος Νεκτάριος· το 1920. Καμιά φορά με ρώταγε ο Άγιος:

Πόσων χρονών είσαι, παιδί μου;

Ξέρω 'γώ, Παππούλη; Του αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου έχω γεννηθεί!..

Χρυσό στόμα, παιδί μου, να 'χεις! μου 'λεγε και χαμογελούσε.

Μ' έπαιρνε και πηγαίναμε πάνω στην Επισκοπή. Στο δρόμο με ρωτούσε:

Σήμερα, παιδί μου, είναι του Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου. Γιατί τον λένε Πρόδρομο;

Το επώνυμό του ήταν, Παππούλη! του λέω εγώ.

Όχι, παιδί μου. Προπορεύτηκε του Χριστού. Γι' αυτό. Έξι μήνες είναι μεγαλύτερος από το Χριστό μας, ο Άγιος Ιωάννης.

Άλλη μια μέρα, των Αγίων Αναργύρων, βγήκαμε περίπατο. Κρατούσε ένα καλαμάκι για να στηρίζεται. Το είχα αυτό το καλαμάκι και μου το πήρε μια καλόγρια στην Πάτμο.

Σήμερα, παιδί μου, είναι των Αγίων Αναργύρων, μου λέει. Γιατί τους λέγαν Αναργύρους, τον Κοσμά και τον Δαμιανό;

Το επώνυμό τους ήταν, Παππούλη! του απαντώ.

Όχι, παιδί μου. Ήταν γιατροί και δεν παίρνανε αργύρια. Γι' αυτό τους λένε Αγίους Αναργύρους.

Και τί είναι, Παππούλη, τ' αργύρια;

Χρήματα, Χρυσάφενια παιδί μου. Δεν τα 'παιρναν. Γιάτρευαν δωρεάν.

Κάποια μέρα ήρθε η Ζηνοβία η Λαλαούνη, που σήμερα λέγεται Νεκταρία κι είναι καλόγρια στο Μοναστήρι της Φανερωμένης στο Χιλιομόδι, να με πάρει να πάμε μαζί στο Μεσαγρό. Πήγαμε στη Γερόντισσα Ξένη να πάρουμε την άδεια.

Να πας στον Παππού σου να το πεις, μου λέει η Ηγουμένη.

Πήγαμε στο Σεβασμιώτατο. Του λέω:

Παππουλάκι μου, να πάω κι εγώ στο Μεσαγρό, πού φοβάται η Ζηνοβία να πάει μόνη της;

Όχι, παιδί μου. Ημανούλα σου ξέρει πώς είσαι στο Μοναστήρι. Αν σου συμβεί τίποτα; Να πας από πίσω από το Μοναστήρι, πού 'ναι γύρω-γύρω οι πεζουλίτσες ?? ?? ?????? ????? ?? ????? ?? ???????? ? ???????.

Εγώ τότε στενοχωρημένη, λέω από μέσα μου ούτε καν το ψιθύρισα:

Με υποχρέωσες, Παππούλη!

Γυρίζει ο Άγιος και μου λέει:

Με υποχρέωσες, παπούλη!

Παπούλη μου, δεν το φώναξα! Από μέσα μου το είπα! [...]

Μακαρ. Μητρ. Ύδρας κ. Ιερόθεος: Τί άλλο θυμάσαι, Χρυσαφένια;

Μον. Χρυσαφένια: Θα σας πω τότε πού ήρθε ο Δεσπότης ο Μελέτιος (σ.σ. πρόκειται για το Μητροπολίτη Αθηνών Μελέτιο Μεταξάκι, κατοπινό Οικουμενικό Πατριάρχη). Είχαν ανάψει λαμπάδες οι καλογριές. Εμένα μου 'χαν δώσει το καλαθάκι με τα τριαντάφυλλα. Το κρατούσα και παίρναν από 'κεί και τον ράινανε! Όταν έφυγε ο Μελέτιος, ο Άγιος Νεκτάριος ήταν στενοχωρημένος. Πλησίασα:

Γιατί, Παππουλάκι μου, είσαι στενοχωρημένος; Τί έχεις;

Παιδί μου, θα μας πάρεις στο σπίτι σας;

Μα τί να κάνετε στο σπίτι μας! Ευχαρίστως, Παππούλη...

Να μείνουμε εκεί...

Στάσου, Παππουλάκι, να μετρήσω τα κρεβάτια.

Τα μέτραγα, τα μέτραγα. Μου φαίνονταν λίγα.

Δεν μας παίρνει, Παππούλη.

Αλλά γιατί να φύγουμε από το Μοναστήρι; Εγώ θέλω στο Μοναστήρι να μείνω. Θέλω με τις καλόγριες.

Πήγαινε λοιπόν, παιδί μου, στην Παναγία του πρόναου και κάνε μια προσευχή.

Δεν μου 'πε τί προσευχή να κάνω. Πήγα και γονάτισα στην Παναγία κι έλεγα:

Παναγία μου, εξολόθρευτον! Παναγία μου, εξολόθρευτον!

Άργησα στην προσευχή. Πάει η Γερόντισσα Χαριτίνη και λέει στο Δεσπότη:

Θα φοβήθηκε η μικρή, Σεβασμιώτατε, κι έφυγε...

-Όχι, Γερόντισσα Χαριτίνη. Δεν έφυγε. Στην Εκκλησία είναι. Άμε φέρτηνε.

Έρχεται και με παίρνει η Γερόντισσα Χαριτίνη. Με πάει στο Σεβασμιώτατο:

Παιδί μου, τί έλεγες τόσες ώρες;

Παππουλάκι μου, έλεγα να τον εξολοθρεύσει ο Θεός, να πεθάνει για να σώσουμε το Μοναστήρι!

Παιδί μου! Έλεγες εσύ τέτοια πράγματα; Το στόμα σου πρέπει να είναι μέλι και ζάχαρη!

Με γονατίζει πάλι στην Παναγία και μου διαβάζει συγχωρητική ευχή.

Άλλη φορά, παιδί μου, μην τον ξαναπείς αυτό το λόγο. [...]

Άλλη μια φορά είχανε ζυμώσει. Μου κάνανε κουλούρα κάθε φορά πού ζυμώνανε. Μου λέγαν να μην το πω στις άλλες καλογριές. Μια μέρα μου λέει ο Σεβασμιώτατος:

Έλα 'δω, παιδί μου. Σου κάναν καμιά κουλούρα, πού πας και τις βοηθάς εκεί πού κάνουνε τα ψωμιά;

Μου κάνανε, Παππουλάκι, αλλά μου 'πανε να μην το πω!

Γέλασε και με σταύρωσε.

Φέρτηνε, να μην τη φας όλη μαζεμένη. Θ' αρρωστήσεις.

Μόλις μπαίνουνε στο Γεροντικό, έχει ένα μπουφέ. Εκεί μου τα φυλάγανε τα γλυκά για να μην τα τρώω μαζεμένα και πάθω τίποτα. Είχα ένα τραπεζάκι στρογγυλό στο κελλί του Σεβασμιώτατου μπροστά κι έτρωγα. Τις καλές μέρες έτρωγα μαζί με τις αδελφές στο τραπέζι. Αλλά στο μικρό έτρωγα με το Σεβασμιώτατο. [...]

Μακαρ. Μητρ. Ύδρας κ. Ιερόθεος: Έψελνες ποτέ άμα ζούσε ο Άγιος;

Μον. Χρυσ αφένια: Με παίρνανε κοντά. Τότε έψελνε η Γερόντισσα Θεοδοσία, η Γερόντισσα Ακακία, η Γερόντισσα Χριστοφόρα.

Μακαρ. Μητρ. Ύδρας κ. Ιερόθεος: Ποιά έψελνε καλύτερα απ' τις τρεις;

Μον. Χρυσ αφένια: Η Γερόντισσα Χριστοφόρα. Η Γερόντισσα Θεοδοσία είχε πιο δυνατή φωνή.

Μακαρ. Μητρ. Ύδρας κ. Ιερόθεος: Όταν ήρθε ήταν πολυ αρρωστη η Θεοδοσία;

Μον. Χρυσ αφένια: Ευμορφία τη λέγανε. Τα θυμάμαι και τα κοσμικά ονόματα. Έβγαζε αφρούς. Γύριζε τα μάτια της. Ο Άγιος την έκανε καλά. Και τη Μητροδώρα. Ήρθε υστερ' από τον Άγιο. Την έφερε στον τάφο του ο πατέρας της. Πήγανε και τα προβατάκια που κουβάλησαν μαζί τους, γύρω! Εκεί έγινε καλά. Κι η Παρθενία η Κράκαρη ήταν πολυ άρρωστη. Η Γερόντισσα Ακακία, ψάλτρια καλή θυμάμαι και καλή καλογριά. Όλες καλές! Η Γερόντισσα Χαριτίνη είχε τον ξενώνα, εδώ έξω.

Μακαρ. Μητρ. Ύδρας κ. Ιερόθεος: Η Μαγδαληνή, είχε την ακοίμητη προσευχή;

Μον. Χρυσ αφένια:Βέβαια. Πήγα και κάθησα κάτω από το φέρετρο και δεν έφευγα! «Θα πάω κι εγώ με τον Παππούλη μου», τους έλεγα. Με τραβάγαν, η Γερόντισσα Ακακία, οι άλλες, τίποτα εγώ. «θα πεθάνει και τούτο» λέγανε.Όλο έκλαιγα.

Αρρώστησα από τη θλίψη μου. [...]

Μακαρ. Μητροπολίτης Ύδρας κ. Ιερόθεος:Ποιές Μοναχές θυμάσαι;

Μ. Χρυσ αφένια:Τη Γερόντισσα Ξένη, τη Γερόντισσα Χαριτίνη, τη Γερόντισσα Θεοδοσία, τη Γερόντισσα Μαγδαληνή, τη Γερόντισσα Χριστοφόρα, τη Γερόντισσα Κασσιανή, τη Γερόντισσα Ευνίκη, τη Γερόντισσα Ακακία κι άλλες.

Στη Χρυσολεόντισσα πήγα μετά το 1935. Με πήρε η Ηγουμένη Μαγδαληνή. Ο Αρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος την έκανε Ηγουμένη της Χρυσολεόντισσας. Μάλιστα, ο ίδιος ήθελε να με πάρει να μάθω γράμματα. Δεν πήγα, γιατί ήθελα να μείνω για πάντα στο Μοναστήρι...

Η Γερόντισσα Μαγδαληνή με λάτρευε.

Ό,τι κι αν έκανα μου τα συγχώραγε! Γι' αυτο πήγα πάνω. Στενοχωριόμουνα όμως, γιατί ήμουνα μακριά από το Μοναστήρι του Αγίου. Είδα ένα βράδυ το Σεβασμιώτατο στον ύπνο μου και μου λέει:

Κι εδώ στην Παναγία, κοντά σου είμαι, παιδί μου!

Έτσι ησύχασα.

πηγή: Μανώλη Μελινού, Μίλησα με τον Άγιο Νεκτάριο», Α' τόμος

αναδημοσίευση από: Μηνιαίο Περιοδικό Ιεράς Μητροπόλεως Πειραιώς «Πειραιϊκή Εκκλησία», Έτος 19ο, Αριθμός Φύλλου 209, Νοέμβριος 2009

<http://bit.ly/1cj8Zzj>